

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की,

शिवाजी विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर, इतिहास विभाग, सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखांतर्गत इतिहास या विषयाच्या विद्यानिष्णात (एम.फिल.) या पदवीसाठी श्रीमती सीमा प्रतापराव चव्हाण यांनी ' पर्यटन स्थळ महाबळेश्वर - एक अभ्यास' या विषयावरील लघुशोधप्रबंधाचे काम माझ्या मार्गदर्शनाखाली पूर्ण केलेले आहे .

सदर लघुशोधप्रबंधामध्ये त्यांनी नमूद केलेली माहिती व संशोधनात्मक विधाने ही माझ्या माहितीप्रमाणे बरोबर आहेत . सदर माहिती त्यांनी इतरत्र कोठेही वापरलेली नाही .

ठिकाण : सातारा

दिनांक : 30/09/2012

Kandam

डॉ. जयसिंह जगन्नाथ कदम

मार्गदर्शक

[Signature]
Head

Dept. of History
Chh. Shivaji College, Satara

घोषणापत्र

मी असे घोषित करते की,

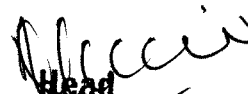
‘पर्यटन स्थळ महाबळेश्वर - एक अभ्यास’ हा माझा स्वतःचा लघुशोधप्रबंध भारतात किंवा भारताबाहेर कोणत्याही विद्यापीठाला सादर केलेला नाही. सदर लघुशोधप्रबंधामध्ये नमूद केलेली माहिती आणि संशोधनात्मक विधाने ही मी स्वतः अभ्यासून घेतलेली आहेत.

ठिकाण : सातारा

श्रीमती सीमा प्रतापराव चव्हाण

दिनांक : 30/09/2022

संशोधक

Head
Dept. of History
Chh. Shivaji College, Satara

प्राचार्य
चतुपती शिवाजी कॉलेज,
सातारा,

CHHATRAPATI SHIVAJI COLLEGE, SATARA

CHHATRAPATI SHIVAJI COLLEGE, SATARA

ऋणनिर्देश

माझ्या लघुशोधनिबंधाचा विषय 'पर्यटन स्थळ महाबळेश्वर - एक अभ्यास' "STUDY OF MAHABALESHWAR - AS A POPULAR TOURIST DESTINATION" यामध्ये सातारा जिल्ह्याचा पूर्वेतिहास, महाबळेश्वरचा इतिहास, महाबळेश्वरमधील पर्यटनस्थळे, वाहतुकीची साधने, पर्यटनदृष्ट्या दृष्टीकोन व निसर्ग चित्रे विभाग या प्रकरणांचा समावेश केला आहे .

माझ्या लघु-शोधप्रबंधास पूर्णत्व येण्यासाठी ब-याच व्यक्तींनी मला प्रोत्साहन दिले . तसेच मदत व मार्गदर्शन केले . त्यांचे ऋण व्यक्त करणे हे माझे कर्तव्य आहे . या संदर्भात माझे मार्गदर्शक प्राचार्य डॉ . जयसिंह कदम यांचे प्रथम आभार मानले पाहिजेत . या लघुशोध प्रबंधाच्या लिखाणासाठी त्यांनी मला सतत प्रोत्साहन दिले, तसेच अत्यंत आपुलकीने, निरपेक्ष वृत्तीने आणि परखडपणे मार्गदर्शन केले . त्यांच्या बहुमोल मार्गदर्शनामुळे व सहकार्यामुळे मी हा लघु-शोध प्रबंध पूर्ण करू शकले . त्यांची मी मनःपूर्वक आभारी आहे .

महाबळेश्वर येथील रोटरी क्लब पुरस्कृत 'महाबळेश्वर - पर्यटन अभ्यास केंद्र' सदस्य डॉ . श्री . प्रकाश ठोके, श्री . संजय कोमटी, महाबळेश्वर नगरपरिषदेचे मुख्य लिपीक श्री . संजय दिक्षीत व त्यांचे सर्व सहकारी, गिरीस्थान महाविद्यालय, महाबळेश्वरचे प्रभारी प्राचार्य, प्रा . श्री . शब्बीर चाँद तसेच महाबळेश्वरमधील विविध विभाग, संस्था, शाळा, पोस्ट ऑफीस, संशोधन केंद्रे इ . प्रमुख या सर्वांनी वेळोवेळी योग्य सहकार्य व मार्गदर्शन केले . यावद्दल, मी त्यांचेही आभार मानते .

छ . प्रतापसिंह महाराज (थोरले) नगर वाचनालय सातारा, बॅ . बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर, छत्रपती शिवाजी कॉलेज, सातारा व प्रा . संभाजीराव कदम महाविद्यालय, देऊर येथील ग्रंथालय, ग्रंथपाल व सहकारी यांचे मनःपूर्वक आभार मानते .

हा लघुशोध प्रबंध पूर्ण करित असताना प्रा . व्ही . एस . जाधव, प्रा . बी . आर कदम, प्रा . डॉ . एस . पी . शिंदे, प्रा . व्ही . पी . पवार, प्रा . डॉ . डी . बी . मासाळ छत्रपती शिवाजी कॉलेज, सातारा (इतिहास विभाग)

यांच्या प्रेरणेमुळे तसेच त्यांनी वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शनामुळे मी हा प्रबंध पूर्ण करू शकले. त्याबद्दल मी त्यांचीही आभारी आहे. तसेच छत्रपती शिवाजी कॉलेजचे प्राचार्य, डॉ. जे. जी. जाधव यांनीही मार्गदर्शन व प्रोत्साहन दिले त्याबद्दल त्यांचेही आभार.

माझे सासरे श्री. सर्जेराव कदम (दादा) तसेच, श्री मुधाईदेवी शिक्षण संस्थेचे संस्थापक प्रा.संभाजीराव कदम, चेअरमन, अॅड श्री. संजीव कदम तसेच संस्थेचे सर्व शाखांचे पदाधिकारी यांचे प्रोत्साहन व मार्गदर्शन मला नेहमीच मिळाले. प्रा.संभाजीराव कदम महाविद्यालयाच्या स्थानिक व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष, श्री. विजयराव चव्हाण, तसेच महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य, डॉ. दत्तात्रय शेडगे, प्रा.दत्तात्रय ओवाळे, प्रा. कमलसिंग क्षत्रिय, प्रा. मनोज गुजर, डॉ. मल्हारी मसलखांव, डॉ. प्रसन्नकुमार पाटील, प्रा. पाडुरंग पाटील तसेच महाविद्यालयातील इतर सर्व प्राध्यापक व प्रशासकीय सेवक यांनी संशोधनासाठी वेळोवेळी मार्गदर्शन व सहकार्य केले. त्याबद्दल मी सर्वांचे आभार मानते.

शिवाजी विद्यापीठाच्या इतिहास विभागाचे प्रमुख प्रा. डॉ. एम. ए. लोहार, व माजी विभाग प्रमुख, डॉ. अरूण भोसले यांची प्रेरणा व मार्गदर्शन मला लाभले. याबद्दल त्यांचे मनःपूर्वक आभार.

माझे आदरणीय आई-वडील, हितचिंतक सौ. निलम व श्री. संतोष वोवडे, सौ. उर्मिला व श्री. शिवाजी शिर्के, सौ. सुरेखा व श्री. विठ्ठल कदम, पुतणी कु. आरती कदम, पुतणे श्रीधर व अक्षय कदम, मुलगा सृजन कदम यांनी वेळोवेळी प्रोत्साहन दिले व सहकार्य केले. माझे पती श्री. विजय कदम यांनी सतत पाठीशी राहून माझे मनोबल वाढवले व माहिती एकत्रित करण्यासाठी मला वेळोवेळी मदत केली तसेच संपूर्ण लघुशोध प्रबंधाचे टंकलेखनाचे काम करून दिल्याबद्दल मी त्यांची सदैव ऋणी राहीन.

या लघुशोध प्रबंधाचे सेटिंग, प्रिटींग व आकर्षक बांधणी करून देणारे रिलॅक्स सायक्लोस्टायलिंग, सातारचे श्री. मुकुंद ढवळे, यांचीही मी आभारी आहे.

ठिकाण : सातार

श्रीमती सीमा प्रतापराव चव्हाण

दिनांक : 30 / 07 / 2012